

Handläggare
Sara Björklund

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2023

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar

att godkänna förvaltningens rapport och förslag till handlingsplan, samt

att översända ärendet till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Lunds kommun genomför varje år en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Detta år genomfördes uppföljningen genom att arbetsmiljöansvarig chef, en till två medarbetare och huvudskyddsombud besvarade en enkät.

Utifrån resultatet och för att fortsatt utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet har en handlingsplan arbetats fram. Förvaltningen har även följt upp föregående års handlingsplan och redovisar resultatet av denna.

Underlag för beslutet

- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse, 2023-11-14
- Översiktligt resultat SAM 2023

Ärendet

Bakgrund

Det systematiska arbetsmiljöarbetet inom Lunds kommun utgår från den kommungemensamma arbetsmiljöpolicy och arbetsmiljöprocessen. Även lagar och föreskrifter inom arbetsmiljöområdet styr SAM. Som ett stöd finns även kommunens arbetsgivarpolicy.

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift (AFS 2001:1) ska arbetsgivare varje år göra en uppföljning av SAM. Syftet med uppföljningen är att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Om arbetsmiljöarbetet inte har fungerat tillräckligt väl ska det förbättras. Uppföljningen ska dokumenteras skriftligt.

Föredragning

Lunds kommun genomför varje år en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta år genomfördes uppföljningen genom att arbetsmiljöansvarig chef, en till två medarbetare och huvudskyddsombud på enhets- eller avdelningsnivå besvarade en enkät som bestod av 33 frågor. Frågorna har direkt koppling till Arbetsmiljöverkets föreskrifter 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete och 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA).

Resultatet av enkäten har sammanställts i denna förvaltningsgemensamma rapport med förslag på åtgärder för det kommande året i syfte att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet. Rapporten inklusive förslag på åtgärder ska behandlas i samverkansgrupp och nämnd. Därefter samlas förvaltningarnas rapporter och handlingsplaner till en kommungemensam rapport inklusive handlingsplan.

Genomförda aktiviteter efter 2022 års uppföljning

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet genomfördes i slutet av 2022 och handlingsplanen behandlades i nämnden i december. I tabellen nedan redovisas en uppföljning av den beslutade handlingsplanen.

Åtgärder	Uppföljning/kontroll
Genomgång av AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) på arbetsplatsträff	HR har varit på arbetsplatsträffar på samtliga enheter /avdelningar och informerat om organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA)
Undersökning av arbetsmiljön utifrån AFS 2015:4 (OSA) med särskilt fokus på arbetsbelastning	Diskussioner på arbetsplatsträffar har genomförts i samband med informationen om OSA enligt ovan
Genomgång av Aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen på arbetsplatsträff	HR har varit på arbetsplatsträffar på samtliga enheter/avdelningar och informerat om Aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagen
Se över strukturen för arbetsplatsträffar och tydliggöra vad som ska ingå i arbetsplatsträff	Nya tillämpningsanvisningar för samverkan där även arbetsplatsträffar ingår har tagits fram
Arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud via kommunkontoret alternativt Falck/Previa	Möjlighet har funnits att anmäla sig till kommunens arbetsmiljöutbildning

Arbetsmiljöintroduktion för nya medarbetare, 2 tillfällen/år	Arbetsmiljöintroduktion har genomförts vid fyra tillfällen under 2023
Vid behov genomföra riskbedömningar och följa upp dessa, ta fram skriftliga rutiner vid behov	Riskbedömningar har gjorts på respektive enhet efter behov, skriftliga rutiner och uppföljning kan förbättras
Undersökning av arbetsmiljön inklusive den digitala miljön i aktivitetsbaserat kontor	Skyddsronnd kommer att genomföras när strukturen för arbetsmiljöarbetet på Bruksgatan är satt
Åtgärder i samband med flytt till Bruksgatan 22	
Undersökning av fysisk arbetsmiljö utifrån bland annat AFS 2020:1 Arbetsplatsens utformning i samband med flytt till Bruksgatan	Eftersom flytten har blivit försenad så kommer vi att fortsätta arbetet med strukturen för arbetsmiljöarbetet på Bruksgatan framöver
Undersökning av arbetsmiljön utifrån AFS 2015:4 OSA i samband med flytt till Bruksgatan	Eftersom flytten har blivit försenad så kommer vi att fortsätta arbetet med strukturen för arbetsmiljöarbetet på Bruksgatan framöver
Arbeta med en gemensam kultur och tillitsbaserad styrning inom samhällsbyggnadsprocessen	Arbetet har påbörjats genom föreläsning om kultur med alla chefer. Arbeta med kultur behöver fortsätta framöver

Resultat av uppföljningen 2023

Resultatet av årets enkät avseende SAM återfinns i bilaga.

Resultaten för 2023 är på flera områden bättre än föregående år. Några frågor är nya för 2023 och jämförelse med tidigare år har inte kunnat göras på alla frågor. Till största del är det systematiska arbetsmiljöarbetet en naturlig del i den dagliga verksamheten.

Kommunens arbetsmiljöpolicy är känd på arbetsplatserna och även arbetsmiljömålen är kända. Nya arbetsmiljömål för 2024 kommer att komma. Samverkansavtalet tillämpas genom arbetsplatsträffar på de allra flesta enheterna och medarbetarsamtal genomförs på samtliga enheter.

Merparten undersöker arbetsmiljön och genomför och dokumenterar riskbedömningar, handlingsplaner tas fram och åtgärder genomförs i samarbete med medarbetare och skyddsombud. Förvaltningen kan bli bättre på att följa upp och säkerställa att avsedd effekt har uppnåtts efter att en riskbedömning och handlingsplan tagits fram.

Merparten känner till vilka händelser som räknas som tillbud och arbetsskador men allt rapporteras inte in. Det som rapporteras in utreds, åtgärdas och följs upp.

Vidare finns det skriftlig uppgiftsfördelning för dem som tilldelats arbetsmiljöuppgifter och tillräckliga resurser för att genomföra arbetsmiljöarbetet. Några chefer anger att de inte har tillräckligt med befogenheter för att genomföra arbetsmiljöuppgifterna av bland annat anledningen att förvaltningen nu delar lokaler med andra förvaltningar.

Det finns inte längre något lokalt skyddsombud på arbetsplatsen, men huvudskyddsombud deltar i arbetsmiljöarbetet vid behov.

Alla chefer utom en har deltagit i Lunds kommuns arbetsmiljöutbildning de senaste fem åren, det framkommer att anmälan till utbildningen kommer att göras för den chef som saknar det.

Ett utvecklingsarbete behövs för att rutiner och instruktioner ska finnas för att arbetet ska kunna utföras på ett säkert sätt. Det uppges dock att de flesta medarbetare har kännedom kring risker i arbetet.

De flesta enheterna arbetar systematiskt och förebyggande med de risker som finns i arbetet tex arbetsbelastning och hur arbetsuppgifterna ska prioriteras när tiden inte räcker till.

Företagshälsovården eller motsvarande sakkunnig används när hjälp behövs.

Insatser behövs för att klargöra samordningsansvaret för arbetsmiljön efter flytten till Bruksgatan då flera förvaltningar nu delar lokaler.

De frågor som i enkäten besvarats med delvis eller nej, kommer förvaltningen att arbeta vidare med, bland annat genom åtgärderna i handlingsplanen.

Handlingsplan utifrån enkäten 2024

Med utgångspunkt från resultatet och för att fortsatt utveckla arbetet föreslås följande åtgärder för att förbättra SAM.

Åtgärder	Ansvarig	Klart när	Uppföljning/ kontroll
Rutin för arbetsmiljöarbetet på Bruksgatan	Direktör	Januari 2024	Vid ledningens genomgång i maj 2024

Genomgång av arbetsmiljöpolicy och nya arbetsmiljömål på arbetsplatsträff	Respektive chef i samarbete med HR	Maj 2024	Vid SAM-enkät 2024
Dialog kring tillbud och arbetsskador på arbetsplatsträff	Respektive chef i samarbete med HR	Maj 2024	Vid SAM-enkät 2024
Våld och hot – en lokal rutin tas fram. Utbildningsinsatser genomförs	HR	September 2024	Vid SAM-enkät 2024
Arbeta med en gemensam kultur inom samhällsbyggnadsprocessen	Förvaltningsdirektörerna och ledningsgrupper	December 2024	Vid ledningens genomgång i maj 2024 och december 2024
Arbetsmiljöintroduktion för nya medarbetare, minst två tillfälle/år	HR-partner	December 2024	Vid SAM-enkät 2024
Ta fram rutiner och instruktioner för att arbetet ska kunna genomföras på ett säkert sätt på respektive enhet	Respektive chef	December 2024	Vid ledningens genomgång i maj 2024
Uppföljning av genomförda riskbedömningar och handlingsplaner	Respektive chef	Löpande	Vid SAM-enkät 2024

Beredning

Ärendet har beretts av tekniska förvaltningen.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna rymms inom förvaltningens budgetram.

Tekniska förvaltningen

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2023-11-14

Sida
6 (6)
Diarienummer
TN 2023/581

Mikael Fritzon
Teknisk direktör

Yvonne Tingslund
Ekonomi- och stabschef

Beslutet skickas till

För kännedom:
Kommunstyrelsen
Akten